

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 „ — „
Negyedévre 3 „ 50 „
Egy órára 1 „ — „

Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **Dr. Nagy Zsigmond.**
Kiadók: **Hoffmann és Társa.**

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többba 5
hirdetéseket alk. szerint jutányos áron vetelnek fel. Bélyeg-díj min
den külön beiktatásért 30 kr.

Szabadságharcunk emlékei.

(B. H.) Gyászos harcoknak dicsősége őseinknek küzdelme a szabadságért. Zsarnokság indította a nemzetet, hogy alkotmányáért fegyvert ragadjon s valahányszor ez történt hosszú századok alatt, hősök vezettek vitézeket diadalmas ütközetekre, de vérbe fojtatott a magyar nemzet föltámadása s börtön, bitó, bakó végeztek velük. — Azután rabság következett s hosszú szenvedés után kibékültünk sorsunkkal s igen örvendeztünk, hogy az alkotmányunkat visszakaptuk.

A nemzet kegyelete ilyenkor megkoszoruzta a szent sírokat s vésett köbön és dalban, úgy a történet írott lapjain megörökíté emléket azoknak akik a hazáért és szabadságért éltek és haltak.

A nemzet fátyolt borított a multakra, a feledés fátyolát, mely eltakarja a sebhelyeket és megbocsát. De nem azt jelenti e gyász fátyol, hogy nemzeti dicsőségünket elfelejtjük, történetünk legszebb lapjait kitépjük, a kegyeletet megtagadjuk és hálátlanok legyünk azokhoz, kik mindenüket áldozták és vérüket ontották a népért és az emberiség legszebb eszméiért. Elvesztünk volna, ha e nagy férfiak nem lettek volna. Jelenünket és jövőnket nekik köszönhetjük, példájuk ragyog az új nemzedék előtt, hogy a meddig ilyen hazafiak lesznek, Magyarország el nem veszhet. Ezért állítunk nekik szobrokat, ez jogunk és kötelességünk.

Állnak a csatatereken a honvédek emlékei. Öreg harcosok gyűjtötték fil lérenként a pénzt az oszlopokra, melyek a dicsőség helyeit megjelölik és a sírokat, melybe eltemetkeztek a legönzetlenebb hazafiak. Híres vezéreinknek pedig érzelemből öntöttünk szobrot, nem mindnyájának, Bemnek, Klapkának, Budavár ostromlóinak és a tizenhárom tábornoknak, kik Aradon vértanu-halált szenvedtek.

Nem elég a szobor, még nem elég. Hogy lesznek megörökítve a többiek, hol és mikor? A szabadságharcz szobrát az ezeréves ünnepre határozta a nemzet, százezrek gyűltek össze, hogy a világ láthassa a nagy hősök alakját, kik nagy időkben nagy harcokat vívtak, elestek vagy megálltak, de megteremtették a nemzetnek ujjaszületését vérkeresztségben. Hát miért nem állítottuk föl e szobrot? A terv megfagyott, a pénz elzárva, a nagyoktól az ágban megtagadtattott, hogy részt vegyenek nemzetünk ünnepén e földön, alusznak ők, alszik a

nemzet is s a szabadságharcz szobra a jövő századnak álma lett.

És meghalt szabadságharcunk legnagyobb férfija, a nemzetalkotó Kossuth Lajos, kit a magyar nép apjának nevez, annak szobrára is adakozott e nép apja-nagyja, de szobrát állítják föl Budapestben. Vidéki városokban, hol tisztább lánggal ég a naiv honszerem, kisebb köröknek áldozatkészsége Kossuth Lajosnak leleplezi mellszobrát s babérral koszoruzza, de a magyar honfővárosban sirja fölé sem állítottak templomot a hazafiságnak, pedig ígérték és szobrát sem állítják föl, pedig az összegyűlt pénzt eltették egy országos bizottság vasszekrényébe. Ki gátolja a szabadságharcz szobrának föllállítását? Mért halasztják Kossuth szobrának megöntését? Ne kérdezd, magyar, hiszen tudod. A multak fátyolát tüzzed kalapodra és gyászolj tovább.

A mikor leleplezték a Bem szobrát, nem volt ott új honvéd, a mikor az aradi vértanuk emlékét fölszentelték, nem volt ott miniszter, a mikor a budai honvédemléket felavatták, rendőrök állták el a vár kapuit és utcáit s haragos tilalom jött a katonasághoz, mert az agg honvédek nem akarták megkoszoruzni Hentzi emlékét, a ki áruló volt.

Most pedig Klapka szobráról Komárom várában hullott le a lepel és sirva vigadunk. Örülünk dicsőségünk új emlékének, homlokán a hős szobrának ragyog a nap fénye s dal kél a költők ajakán, de föltépték sebeinket kegyetlen szóval, mikor mi csak lelkesedni akartunk. A halottak békés honába, a temetőbe olajágat vittünk, babért és cziprust koszoruba fonva, Letettük azok sirjára, kik Komáromnál már negyvenhét esztendővel ezelőtt porba hulltanak. Megtiszteltük őket, kik a honért meghaltak s az ellenségeket is, kik vitézül küzdöttek a magyarokkal azért az elvért, azért a zászlóért, mely nem a miénk, de melyhez ők híven ragaszkodtak. Soha sem álltunk utjába, akár az osztrák, akár pedig az orosz bajtársak állítottak eméket földünkön övéiknek. A kik Komáromnál osztrákok elestek, nem voltak árulók, ezért nem is tettünk s nem teszünk kifogást ellene, hogy tiszteljük és ünnepeljük őket azon a napon mikor Klapkának, sok csata győzójének, Komárom védőjének emléket állítunk.

Ekkor történik, a mi ilyenkor mindig történni szokott, hogy a közös hadsereget, melyben magyar fiúk szolgálnak, a hazafias ünneptől napiparancsnak, a hazafias ünneptől napiparancsnak, a hazafias ünneptől napiparancsnak eltiltják. Nem fér hát össze a magyar hazafiság a közös hadsereggel?

Akkor sem szabad a magyar csapatoknak a közös hadseregben s a honvédségben a nemzettel együtt éreznie, a mikor lovagias viszonyossággal az osztrák katonai sírokat fölkeressük s megkoszoruzzuk? Nem, tehát nem és Komáromban sem.

Ez annyit tesz, hogy Klapka emlékének és azoknak, a kik vele küzdöttek, haláluk után sincs bocsánat. El lehet ő s elhunyt bajtársai e bocsánat és eme részvét nélkül. Ne bosszankodjunk, nem fáj ez nekik. A hivatalos Magyarország-nak egyéb dolga akadt, mint rendesen történni szokott ily alkalomkor. Ez se fájjon nekünk. Jól tették azok az öreg honvédek, lovagias mult idők rommaradványa, hogy mégis elmentek az osztrák temetőbe az elesett ellenségnek tisztelni. Ezzel a közös hadsereg tisztakarát szegyenbe tették.

De volt Komáromban egy főispán, a ki a szabadelvő kormányt ott képviselte. Sárközy a neve. Ez az ur függetlenségi képviselő volt és ellenzéki alispán Fehérmegyében, függetlenségiből lett kormányparti. Ez így szólott a királyt felköszöntve: *Ő az a példanélküli fejedelem, aki teljesen megbocsátott nemzetének.* Ezt Sárközy mondotta s a király nem tehet róla. — O tempora, o mores!

A király nem tehet róla, de Sárközy mondhatta volna, hogy fölköszönti a legalkotmányosabb magyar királyt, ki midőn megkoronázták, a nemzet aranyait a honvédeknek ajándékozta s az elaggot honvédek ellátásáról szóló törvényeket mindenkor alá írta. Ezért hálás legyen íranta a nemzet és a honvédség. Eljen a király! Ámde Sárközy nem ezeket mondotta.

Szabadságharcunkért, kiömlött vérrünkért, kiontott könnyünkért, elveszett hazánkért — bocsánatot nem kérünk. A király szent, a király sérthetetlen, fején a korona s a nemzettel kibékült, egyesség és eskü, hódolat és hűség pecsételik meg a békekötést, nem pedig bocsánat. Miért sérti Sárközy ur nemzeti önértetünket meghunyászkodó beszédei, a minő magyar férfiuhoz nem illik? Miért vádolja történetünket, becsületünket.

Az osztrák katonatiszt félre áll. Ám legyen, tegye meg, ki velünk úgy sem érez, ne tétesse magát, mintha velünk tartana szabadságharcunk emlékünnepe. Örültünk volna, ha a közös hadseregnek, melyben e nemzet fiai szolgálnak, s melyet mi fizetünk, nem tiltják meg részvételét harci dicsőségünk emlékeze-

tének megörökítésén. Ha vendéget hívunk és nem jön el, az tekintetlenség, de nem lep meg bennünket és eltűrhetjük. De egy magyar főispán ne sértse a királyt s a nemzetet egyszerre, ne provokálja az érzések zavarát s ne hazudtolja meg a magyar történetét. méltó e hízegő beszéd a korszakhoz, a melyben ily főispánok kormányozzák Magyarországot.

Békét kötöttünk a királlyal és békét kívánunk tartani. Hamis beszédekkel a nemzet békéjét ne zavarjátok.

A komáromi ünneprontás.

(Bp.) Őriást ünnepeltek a törpék, hőst a pulyák, Komárom 1849-iki hősvédjét ünnepelte a Bánffy védő mai törpe nemzedék. A mily nemes, szép, magasztos gondolat volt emlékszobrot állítani Komárom városában Klapka tábornoknak. époly alacsonylelkületű volt magának az ünneprontó a lefolyása. A komáromi ünneprontás után nem a hazafiság büszkeségtől dobog a magyar szív, hanem eltagadhatatlan levertség szállja meg a kedélyeket. Hát annyira hitvány már ez a mai kor, annyira korcs már a most élő nemzedék, hogy megbotránkoztatás nélkül már a hazafiság oltárán sem tud áldozni? A közönséges rendszernek nyomaszó átká alatt, a meghunyászkodás, a lemondás politikájának fojtó gőzében nyögnek a kedélyek. Oly bűnös már e nemzedék, hogy ajkán az ima is káromlássá válik s a komáromi ünneprontókból ünneprontók lesznek.

Nemzeti büszkeségünkben megalázva kell tekintenünk a komáromi szoborleleplezés ünneprontó, bántó, fájdalmas mozzanataira.

Az első ünneprontás az ácsbarkályi osztrák uhlánus sirkoszoruzás. A Klapka-szobor leleplezésének napján megkoszorúzták az ácsbarkályi temetőben a Klapka elesett honvédeknek sírját s megkoszorúzták a Komáromot ostromló osztrák sereg halottainak sírhalmát is. A milyen szép elméletileg az ellenséggel való kibékülés a temetőben, époly csuf és megalázó az a fennforgó körülmények között. Az ünneprontó bizottság meghívta a Klapka szobor ünneprontó a közös hadsereget is és ennek megjelenése reményében készítették a kettős sirkoszoruzás tervét. A meghívott közös hadsereg Frigyes főherczeg hadtestparancsnok parancsára bántóan elmaradt nemzeti ünneprontó. Az ünneprontó rendezőbizottság a békejobb visszautasítása után is, megalázva nemzetünket, koszorut vitt a magyar szabadságság ellen küzdött osztrák uhlánusok sírjára. Így tette a rendező bizottság a nemzeti örömnemzetet a nemzeti megalázkodás gyásznapjává.

A nemzeti keserűség pohara ezzel az ünneprontással még nem telt meg csordultig. Az ünneprontást betetőzte Sárközy főispán pohárköszöntője, a ki azzal a nemzetkáromló szavakkal éltette a királyt, hogy ő az a példandó fejedelelem, a ki teljesen megbocsátott nemzetének.

Micsoda?! Hát nekünk meg kellett bocsátani? Hát a mi szabadság harcunk bűn volt? Hát a mi szabadsághőseink gonosztevők voltak?

Hát bűnös volt a magyar nemzet akkor, a mikor önvédelemből fegyvert fogott a kilencz felől reátört ellenség ellen? Hát bűn az, hogy fegyvert fogtunk akkor, a mikor esküszegősen a porba tiporták törvényeinket, szétépték alkotmányunkat, földarabolták országunkat, a föld színéről eltörölték nyilvánították nemzetünket?

Hát a mi bűnünk az, hogy a fejedelem idegen fegyveres erőt hozott be saját nemzetére ellen s mi mégsem akartunk meghalni?

Hát a mi bűnünk az, hogy osztrák császári hadak és lázadó ezinkos társaik kirabolták központjainkat, megfertőztették leányainkat, megveszélyezték asszonyainkat karóba húzták csecsemőinket s felakasztották hadifogságba esett hőseinket?

Mi szorulunk bocsánatra azért, hogy első miniszterelnökünket és hőstábornokainkat kivégezték?

Mi szorulunk bocsánatra azért, hogy nemzeti fájdalommal betelt a művelt világ, hogy a börtönökben nem gonosztevőkön, hanem a nemzet legjobbain csörgött a rabláncz hogy — mint a költő írja — az erdőben vadak helyett honfiak bujdokoltak?

A komáromi főispán nemzetét és királyát káromolta botor beszédével, de a komáromi ünneprontók Frigyes poszonyi hadtestparancsnoktól kezdve Sárközy főispánig még sem lesznek képesek meghamisítani a történelmes s ha oda át oly tapintatlanul, oly kegyetlenül bannak a multra vetett fátyolal, nekünk is előbb-utóbb el fog kelleni dobni politikából mint hasznavehetetlen rongyot azt a sokat emlegetett, de, úgy látszik, soha komolyan nem vett fátyolt.

A magyar nemzet bocsánatra nem szorult s feledni sohasem fog.

Hőseinkről, vértanúinkról meg fogunk emlékezni mindenkoron s emlékeztetük a komáromi ünneprontó hangok daczára is fényesen és dicsőn fog éni a hálás nemzedék szívében.

Nem mint bűnös gonosztevőket, hanem mint követendő példájú hőseket fogjuk őket mindenkoron ünnepelni, akár tetszik ez Bécsben, akár nem,

A vám és kereskedelmi szerződés kérdése az osztrák tartománygyűlésen.

Az osztrák tartománygyűlés hétfőn tárgyalta Patai és társainak sürgős indítványát a Magyarországgal fennálló vám- és kereskedelmi szerződés felmondásáról a tárgyaláson. Dr. Patai indítványának megokolásában így szól:

„Véleményünk az, hogy országunk még mindig magva e monarchiának és e monarchia vezetését soha és semmi áron sem engedjük át a magyaroknak. — Sorsunk nem függhet a lajtántuli hatalmaktól, különösen pedig nem attól a kormánytól, a mely jelenleg intézkedik ott.”

Kéri hogy a ház sürgősnek tekintse indítványát.

Báró Glanz kereskedelmi miniszter megjegyzi, hogy a vám- és kereskedelmi szövetségnek 23. szakasza értelmében annak felmondása az utolsóévi év végéig teljesítendő.

Ha a felmondás nem történik meg és kellő időben nem jön létre új szerződés, úgy a jelenlegi vám és kereskedelmi szerződés haláltag 10 évig tart tovább. A miniszter úgy véli, hogy tisztázása czéljából ama benyomásoknak, a melyek alatt a sürgős indítványt

megtették, igen lényeges dolog lesz, hogy a kormány a jelenlegi szövetségnek további 10 évfenn tartását mindenkoron tekintse. (Tetszés.) — E tekintetben a kormány eddigi eljárása után sem lehetett a kétség.

A ház tudja, hogy a magyar kir. kormányval folytatott tárgyalások teljes megállapodást eredményeztek az új szövetség tekintetében, mely általánosan óhajtott változtatásoknak egészen sorozatát fogja tartalmazni és hogy más irányú körülmények, nem az a mozzanat talán, hogy ez a megállapodás a két kormány közt nem sikerült, hanem hogy a megállapodás létezésére daczára — azt okozták, hogy törvényhozői ratifikációja az új szövetségi szerződésnek, a melyről nagyon jól tudjuk, hogy elegendően, nem következett be a manapság érvényes szövetségi szerződés felmondási határidejének beállta előtt. Ebben oly incidens rejlik, a melyet a kormány kétségtelenül nem szívesen lát, — a mely azonban a kormánynak elvi álláspontja semmi tekintetben nem alterálhajt. — Arra nézve, hogy a felmondási határidő elmulasztásának jogkövetkezményei be álljanak, két mód van. Az egyik, az egyszerűbb, a felmondás teljesítésében áll; a másik a bonyolultabb, a mely miudenesetre a törvényhozás hozzájárulását igényelné, másféle ideiglenes intézkedés lehetne, a mely az év végére eső felmondási határidőnek joghatását vonná el, a mely joghatás jelenleg azzal kapcsolatban áll.

Miután a magyar parlament most még nem ült össze és miután, ha az már össze is ült, itt is, odaát is, kevés lesz már az idő, az előbbi eshetőséget kell elfogadni. A felmondás tehát idejekorán, az év végé előtt meg fog történni.

Ezt méltóztatnék tudomásul venni. (Élénk tetszés.)

Dr. Hallwich megjegyzi, hogy a kereskedelmi miniszter felvilágosítása után, az indítvány alapján véve főfőlegesen látszik — Szólo és pártja Patai indítványával szemben ugyanazt az álláspontot foglalja el, amelyet a csehtartománygyűlésben foglalt el a hasonló indítványával szemben. A Magyarországgal jelenleg fennálló vám és kereskedelmi szövetség fenntartását nem akarják és annak felmondása mellett vannak. Szólo ezt minden ellenséges indulat nélkül jelenti ki. A vita folyamán már nyilvánult magyarellenes hangulattal nekünk semmi közöségünk. A Magyarországgal való vám- és kereskedelmi szövetség fenntartása és a monarchia léfelfeltételeinek egyik legfontosabbja. (Tetszés bírlól.)

Dr. Kramer szintén úgy nyilatkozik, hogy a kereskedelmi miniszter magyarázta a sürgős indítványt alapját vonta el. Semmi esetre sem teheti magát Hallwich nézetét, hogy a Magyarországgal való vám- és kereskedelmi szerződés a monarchia nagyhatalmu állásának léfelfeltétele volna. — Kötelessége mindkét félnek, hogy az igazság és a méltányosság mindkét oldalon megóvassék. Ha a kormányok a kvóta tekintetében nem egyeztek meg, úgy senki se esodálkozzék, ha a kiegyezés tekintetében bizonyos skepsis érvényesül. — A legutóbbi hírlapi harcot érintve, szólo önmagával üdvözli a magyar kormányt erre vonatkozó kijelentését. Szólo tiltakozik a magyar lapok fejtegetései ellen. Utal arra, hogy a pártviszonyok Ausztriában a Taffe-korszak óta lényegesen megváltoztak. A Lajthán tul is számítani kellene e tényekkel és nevezetesen nem volna szükséges, hogy a köztünk tángó örvényt magyar reszről inkább még mélyítsék. A Lajthán tulról szívesen oktatnak bennünket arra, hogy a politikai viszonyok másképp alakuljanak a birodalom e felében és igazán örvendek, hogy a magyar kormány siéve jelentette ki, hogy ez utasításokkal semmiféle viszonyban nem áll, mert máskülönben egészen más módon kellene ellene tiltakoznunk

hogy egy idegen kormány a mi ügyeinkbe avatkozzék. A liberalizmus nevében hívták fel azokat az urakat a mi kormányunkat, hogy haszonközre, hogy a viszonyok náluk ne fejlődjenek úgy, mint a hogy fejlődnek. A liberalizmus nevében — mi is liberális, demokrata nép vagyunk — tiltakoznom kell az ellen, hogy a liberalizmusban ott nem találunk egyebet, mint rend- és csendőrséget. (Helyeslés.) A néparamlat, a nemzeti törekvések ellen nincs más segítség, mint a rendőrség? Ez mindenestre különös liberálizmus és mindenestre örülök, hogy bár az egész világ nem tart bennünket a liberalizmus eldorádojának, legalább annyira vagyunk már, hogy a nép áramlása ellen rendőrséget nem alkalmaznak.

Peschka üdvözi a kereskedelemügyi miniszter nyilatkozatát és azt mondja, hogy a Magyarországgal való szövetségi szerződést fel kell mondani, miután az osztrák mezőgazdaságot károsítja.

Richter határozottan tiltakozik Magyarországnak az osztrák belügyekbe való beavatkozása ellen. A magyar választásokról szólva, kérdezi, hogy ki viseli a liberális párt megmentésére fordított nagy költségeket. A legközelebbi birodalmi gyűlés választásoknál a kiegyezési kérdések első sorba fognak szóba kerülni. Szólo panaszokodik, hogy a kvótábi-rogtságban az ellenzéki pártiak figyelembe nem vétetnek. Pártolja a sürgősséget. (Tetszés a szélső balon.)

Laginja a Magyarországgal való vám- és kereskedelmi közösség híve. A külön vámterület szerencsétlenség volna a horvátokra nézve. — A mi a ma szóba hozott magyar választást illeti, szólo kijelenti, hogy Ausztriában egyáltalán nem oly rózsás a helyzet, hogy Magyarországot lecselezni lehetne. (Tetszés a horvátok és szlavonok pártján.)

Dr. Lueger (pro vezerszónok) az indítvány sürgősségét indítványozza. A kormány most, miután a magyarországi választások elmúltak (derülttség) fellebbentette a fátyolt a folytatott tárgyalásokról.

Szólo a magyarországi választásokat is érinti, melyek a legnagyobb korrupció segítségével folytak le. Ausztriában egyhangulag elítélték azt, hogy katonáinkat használták fel a Kossuth-pártiak megválasztásához. Az ujonnan választott képviselőház bizonyára nem tekinthető Magyarországnak közvéleménye kifejezésének. A képviselőháznak se német, se szerb nem tagja. A kiegyezéssel nem Ausztriának tesznek szívességet, hanem mi teszünk a magyaroknak szívességet. Ha kiegyezést kötünk, úgy ez csak a császár és a birodalom iránti szeretetből történik. Ha nálunk próbálnának magyar választásokat csinálni, úgy az illető miniszterelnök 24 óráig sem maradna hivatalában. Ha a magyar politika nem nyomná el a nemzetiségeket, úgy Balkán-politikánk is másképp alakulna. Szólo támadása nem irányul Magyarországnak ellen, hanem az ottani kormány klick ellen, a mely alig lehetne elvetemültebb. (Élenk ismételt tetszés és taps. Tartós taps a karzaton)

Chlunetzki a karzat beavatkozását, mint illetent visszautasítja és Lueger rendre utasítja. A sürgősséget elfogadják.

Pattai azt kívánja, hogy a ház az indítványt érdemlőg is fogadja el.

Pattai indítványát elfogadják.
Gróf Badeni miniszterelnök: T. ház! A vita bezárása után nem akartam felszólalni, hogy ne kezdjük meg ismét a vitát, annál is inkább, minthogy azt óhajtottam, hogy az ügy érdemben való tárgyalásánál legyen alkalom néhány szót mondani. Nyilvánvaló az a momentum, melynek a ma tárgyalás alatt levő indítvány eredetét köszöni. Ez egyszer ismét arról van szó, hogy az osztrák képviselőházban vitát kezdenek a monarchia magyar feléről és pedig Magyarországra nézve nem igen barátságos módon. Feltevésekből kiinduló tények és hírlapi tudósítások alapján a magyarországi viszonyokról és a magyar kormányról elítélő kritikát gyakoroltak és mint az hasonló eseteknél már ismételten megtörtént, a kormánynak ma is komolyan óvnia kell mindenkit a velők barátságos és oly

szoros szövetkezett Magyarország tekintélyével és becsüetével való játéktól és a leg-határozottabban vissza kell utasítania néhány szava, melyeket itt épen most mondtak. A részletekre nem fog áttérni és pedig minde-keletül azért, mert a kormány nem érzi magát illetékesnek és különben mi nem rendelkezünk a szükséges anyag felett, hogy az elősorolt tényeket megcáfoljuk. A mi a császári és királyi csapatoknak a magyarországi választásoknál való alkalmazását illeti, hivatkozzatok a honvédelmi miniszternek a költészetési bizottság tegnapi ülésében tett teljesen korrekt kijelentésére. A kormány annál is inkább sajnálja a mai vitát, ur-ín hogy az, azt hiszem, részben alkalmas arra, hogy veszélyeztesse a magyar kormánnyal folytatott és még teljesen be nem fejezett tárgyalásokat és minthogy a kiegyezésnek létesülése a monarchia államjogi bázisának értelmében, minden hazafira nézve posztulátumot képez. Ezen alkalommal nem tehetek egyebet, mint hogy megemlékezzem ama benyomásokról, melyeket én és a kiegyezési tárgyalásokban résztvevő kolégám nyertünk, tudniillik, hogy a magyar miniszterek a kiegyezési tárgyalások alatt mindig lojálisan jártak el és hogy ennek köszönhető, hogy a kiegyezési tárgyalások ennyire jutottak.

A mi a »Nemzet«-nek az ausztriai belviszonyok ellen tett, valóban semmiféle sépítést vagy igazolást nem tűrő támadásait illeti, azokra nézve a kormány teljes meggyőződést szerzett magának, hogy a magyar kormány ez cikkektől teljesen távol állott és hogy azok a magyar kormány tudta és akarata nélkül jelentek meg és a magyar kormány rosszalta azokat.

Azt a kérdést kutatni, miként jelenhettek meg mégis e hangra és tartalomra nézve elfogulatának nem mondható cikkek a nevezett lapban, ez nem tartozik az itteni kormány hatáskörébe.

Az érdemleges indítványt azután szintén elfogadják. A legközelebbi ülés pénteken lesz.

A Csokonai-kör estélye.

(Saját tudósítónktól.)

Debreczen, nov. 18.

Az a magas nívón álló magnyító ünne- pely melyet a Csokonai-kör nagynevű költőnk Csokonai Vitéz Mihály születésének évfordulati napján a »Bika«-szálloda disztermében rendezett fenyos bizony- sága annak, hogy Debreczenben életerős és egasszeges irodalmi élet létket. — Erre pedig nagy szüksége van az országnak, mert egyrészt épp-n a fővárosnak is az az érdeke, hogy a vidék kiváló erőkből büvelkedjék, melyeknek nagy részét magához csábíthatassa, másrészt pedig az ország általános kulturális fejlődése csak úgy haladhat előre, ha nemcsak egy millió embernek, hanem a többi tízenhat milliónak is hozzáférhetővé tesszük a művel- lődés eszközeit. E téren pedig nagy szerep jut a vidéki irodalmi térsaságoknak, a mely- lyek közül egyik legelőkelőbb a Csokonai kör. A művelt nagy közönség figyelmével r kvszenével — ha éppen nem is valami tulságos anyagi támogatásával — tünteti ki egyesületeket, amint azt a tegnapi felolva- sás is mutatja meiyról tudósítók a követke- zőket írja:

A Csokonai kör tegnap este tartotta meg szokásos őszi ünnepeyes ülését, nagy és di- szes közönség jelenlétében.

Városunk közönsége mint mindig, tegnap is örömmel ragadta meg az alkalmat, hogy kivége részét abból az igazi művelvezetből, melyet a Csokonai kör estélyei mindig nyujta-

nak a »Bika« szálloda disztermét zsúfolásig megtöltötte.

Ott láttuk városunk notabilitásait: Kis Áron ref. püspököt, az egyházkerületi közgyű- lés számos tagját, K. Tóth Kálmán ref. lelkészt, a lelkészi és tanári karok számos tagját, Dóczy Imre főgymn. igazgatót, Kölcsey M é r e y táblabírókat, S a s s Béla, Dr. Ö r e g János, Dr. Bartha Béla, Ferenczy Gyula akad. tanárokat, G é r e s s y Kálmán tank. főigazgatót, E ö t v ö s K. Lajos tanfelügyelőt stb.

A nyitány, a főiskolai énekkar precisül és nagyhatással előadott énekdarabja: »D a l a r e m é n y h e z« után G é r e s i Kálmán a Csokonai kör alelnöke lépett az emelvényre nagyhatású gyönyörű beszédben fejtegetve a kör célját, szórakozást, művelt emberhez méltó szórakozást nyújtani a társadalom in- tellens rétegei számára. Tanításra nincs itt szükség, megtanít bennünket az élet, a nagy iskolamester. A közönség szünni nem akaró tapsokkal fejezte ki tetszését ügybuzgó ale- n ö k e iránt.

Azután Dr. Ö r e g János a nagymű- veltségű és nagy tudású tanár olvasta fel a philosophiai jellegű értekezését »A t u d o m á n y é s k ö l t é s z e t e r ö l«. Szép irodalmi fejtegetéseivel, velős mondásaival s az ő eredeti közvetlen humorával mind- végig lebilincselve tartá a hallgatóságot. — Felolvasása végén a tulzott modern iroda- lom, a századvége naturalis aramlatát hely- teleníti. A taps leesillapultával B e n e d e k János szavaltta el óriási hatás mellett a »Cso- konai kör« felejtethetetlenül kedves házi költő- jenek S z a b o l c s k a Mihálynak néhány kedves, nagy tetszéssel fogadott költeményét. A gyönyörű költemények azzal a közvetlen bájjal vannak megírva, mely megtalálja az utat a szívhez, mely Szabolcskának a sajátja.

A felolvasott költemények közül közüljük a következőt, melyet a költő kifejezett óhaj- tása szerint a »Debreczen«-nek szánt:

PIROSKÁNAK.

Piroska élsz-e még?
Szereted-e még,
A dal zokogását?
S a sűrű-sóhaju beszédet,
Ha a ki mondja:
Érted eped, miattad szomorú . . .

Piroska élsz-e még?
Emlékszel-e még?
A szóvalan, könnyen piruló,
Halvány arcú diakra,
A ki neked virágot hordott;
S a »Debreczen«-be rólad
Szerelmes bus verseket irt? . . .
A kinek mindene te voltái,
S a ki neked semmid se volt:
Emlékszel-e még — rám?

Piroska élsz-e még?
Nem hallod é?
A súsarlók mit mondanak?
— Kik az én dalaimat sohse látták, —
Hogy én téged rászédtelek,
Hogy én téged megesaltalak.
— Miért nem mondd hogy hazudnak?
Vagy nem akarsz úgy e vezekleni?
Ne is! . . . Nem érdemes!
Hisz nekem úgy is, az a v ad,
Hogy te szerettél volna engemet:
Még most is úgy esik,
Mint a jázmin bokrok mögöl,
Kaczagó, ifju üde lányok
Rozsákkal dobálnának!

Piroska élsz e még?
— En már egy más világról
Kialtom át a földre nevedet.
Egy más világból kérdezem
Hogy élsz e még?
S emlékszel e rám?
Ládd tégedet mi itt gyakorta
Emlegetünk.
Harag nélkül való,
Széled szeretettel,
En meg a feleségem . . . .

Piroska élsz-e még? . . .
Lásd a te neved nekem itt is,
Ma is, és mindörökké,
Egy rózsaszínű
Megfejtethetlen édes álom . . .
Költészet, a bránd, szerelem!
A te neved betűiből
En ránk ma is rozsfafejek,
Búzavirágok bólogatnak.

S eltem hajója bár,
A tiszta, csendes házaset
Határtalan, mosolygó tengerén ring:
— En nem tagadlak ma se meg!
Nem is tudnák megtagadni,
Oh sóhajtások boldog ideje!
Boldogságomnak akkor álmódott,
Bűbajos jellege te:
Piroska! Piroska!

Szabolcskának felséges versei után melyek az egész felolvasó estély legkiemelkedőbb részét képezték — E ö t v ö s K. Lajos olvasta fel nagy érdeklődés és tetszés között »E l k a l l ó d o t t t e h e t s é g e k « című munkáját s a dalárda énekével a feledhetetlen est véget ért.

Utána kedélyes társas vacsora következett, s a vidám társaság csak a késő éjjeli órákban oszlott szét.

Egyházkerületi közgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, nov. 18.

A tiszántuli ev. ref. egyházkerület őszi közgyűlése, a melyet a főgondnok választás miatt előbb november 4-ére, majd az akkor folyamatban volt képviselőválasztások miatt nov. 18-ára kalasztottak, ma d. e. 9 órakor nyílt meg a főiskola dísztermében.

Az egyházkerületi közgyűlés tagjai szokatlan nagy számmal gyűltek össze a világiak közül többen díszmagyarban a papok palástosan jelentek meg.

Főtiszteletű **Kiss Áron** püspök ur a közgyűlést a következő szép imádsággal nyitotta meg:

»Mindenható Isten! örök teremtetője e nagy világnak, hálával borulunk le színed előtt, ki a magyar népet egy Ezredév viszonytadságain diadalmasan átvezetted s megérnünk engedted, hogy e nagy évet dicsőséggel, a népek bámulatára eljűk által, — magasztaltassék érette megtartó Istenünk.

De éled s fokozódik szívünkben a hála, mert e második Ezredév reggelén egybejöhettünk, előtted összeseregeltünk mi, azon kicsiny seregnek utódai, kiket megbiztattál, hogy tetszett neked, Mi Atyánknak, hogy adj nekünk országot; összejöhettünk már csak ez egy helyen, megszapordva egy millió társunk nevében és kérhetünk téged, hogy légy kegyelmemmel mi hozzánk!

Ime, egy millió a magyar Izraelből könyörögte hozzád a meghaligattatás édes reményével s aldja a te isteni irgalmadat, hogy nekik ez ezredéves hazában békes lakozást engedtel, őket lelki jogaik élvezetében élni hagyjad, tásti szükségükről mindedig hiven gondoskodtál sőt most a közfigyelmet feléjük

fordulni engeded s biztatsz, hogy ők atyai gondoskodásodnak méltó tárgyai lesznek.

Ne, ó ne is hagyj félbe boldogító munkádat, jó Atyánk! Légy hű ápolója a te gyermekeidnek, kik téged igazán tisztelnek és szeretnek.

Még jobban éled s fellángol szívünkben a hála tüze felségednek többi bölcs intézkedéseidért, melyeket körülöttünk tapasztalunk.

Te Úram elhivod a hű munkást a minden élők után ki már elfáradott és jó vénséggel is megelégedett; — elhivod magadhoz, hogy megpihentessed az ő fáradságáról te magadnál, hol az ő munkái jutalma nyomban kövesse őtet.

Igy cselekedtél a mi dicsőült Mózesünkkel is, elhivád őt, hogy fénylenék, mint nap az igazak országában; elhivád őt, mikor már a Dávid 70-é elérte s fáradt tetemeit magad a pihenetni óhajtott az ezer éves hazá szent földjében.

De nem hagytd a te népedet árvául! mert mutattál nekik más férfuit, ki 'erényekben ép oly dús gazdag, mint előde; erőben, tekintélyben, hivatása szeretébebe társai felett kitűnő, kit mint az Úr áldottát egyszerre felismerték társai s vezérékül választották. Ne hagyj Uram őt önére, sőt nézz kegyelmemmel ő reá, te szenteld fel őt, hogy lehessen szent uatidnak hű követője, igédnek hű védelmezője, a nép között, kit reá bizál. Hogy mi is, kiket társakul ádtál s állítál melléje egybeforrva szívben lélekben, építsük az Isten országát a lelkében, melynek boldogságát minékünk megígérte.

Mig erre eljutnánk is, küldd el kérünk a te jóra vezérő Szentlekedet, melynek kegyelme most és ezután, valahányszor a te nevedben összegyűlünk, munkáljuk egyedül azokat, melyek a mi boldogságunkra, tökéletesedésünkre szolgálnak; távoztassunk, kerüljünk minden oly szándékot, szót, vagy cselekedetet mely a te szent igédvel, s szent fiadnak a Jézusnak tanával ellenkezik. — Legyünk hű keresztyének, polgárok, alattvalók, szerető testvérek a Jézusban, kinek te véled, örök atyával s a Szent Lélek Istennel legyen dicsőség mind örökké! Amen.

A megnyitó ima után **Kiss Áron** püspök a következőket mondá:

Főtiszteletű egyház. közgyűlés!

Szept. 8-án e helyen összegyűlve elvégeztük, hogy okt. 10-én a választásokra szükséges szavazatokat fölfogjuk bontani és nov. 4-én majd közgyűlést tartunk ismét az egyházkerületben, de alig gyűltünk össze szept. 10-én, okt. 10-re halasztottuk el, már hallatszott mindenfelé és ki is hirdettetett az országos képviselőválasztások nagy ideje, azt tartottuk, hogy jót teszünk, ha az egyházi intézkedésekkel hátrább maradunk (Helyes!) hagyjuk az akadályokat csillapodni, hogy békeben tanácskozassunk, e végből halasztottuk a gyűlést a mai napra és szívem örömevel van szerezésem üdvözölni a gyűlésen megjelent tagokat és egyszermind kérem, hogy a szavazat eredményéről szóó jkönyvet felolvassak.

A tudvalevő eredmény felolvasása után **Kiss Áron** püspök gr. **Dégenfeld S. Chomberg** József főrendiházi tag, főispán, alsószabolcs hajduvidéki egyházmegei gondnokot megválasztott főgondnoknak jelenti ki s a gyűlésbe való meghívása végett kiküldi **Dávidházy János**, **Görömbey Péter** és **Széll Kálmán** espereseket valamint **Horthy István** és dr. **Baczoni Lajost**, a kik rögtön eltávoznak.

Mig a küldöttség odajárt, **Kiss Áron** püspök felolvasta jelentését, melyből kiemeljük, hogy Pusztaszeren egyedül ő volt jelen a püspöki karból, továbbá jelen volt az egyházkerület területén lefolyt ezredévi emlékülnepen is.

Az egyház belételeből felemliti a mezőturi templomszentelést, az egyház ker. tanügyi bizottság megalakulását stb. Ezután a gyűlést a küldöttség visszatéréig felfüggesztették.

A gyűlés újból megnyitása után **Tóth Samnei** főjegyző felolvasta gr. **Dégenfeld József** gr. főgondnoknak **Kiss Áron** püspök-höz intézett levelét melyben jelenti, hogy megválasztása alkalmából 2000 forint a lapitványt tesz.

Gróf **Dégenfeld József** főgondnok megérkezvén eljenzés fogadta. Azután **Tóth Sámuel** főjegyző felolvasása után elmondotta az eskü mintát, melyet a gyűlés állva hallgattott meg.

Az eskü szövege a következő: En gróf **Dégenfeld József**, esküszöm az élő Istenre, aki Atya, Fiu és Szent-Lélek teljes Szent Háromság egy igaz örök Isten, hogy a főgondnoki hivatalt, amelyre a tiszántuli reformált egyházkerület gyülekezetei által választattam, s melyben ezen egyházkerületi közgyűlés által megerősítettem, hiven, igazán és törvényesen folytatom; magyar protestáns egyházunk törvényes szabadságát, függetlenségét és önkormányzati jogait s az ezeket biztosító békekötéseket és országos törvényeket soha meg nem sértem, sőt teljes erőmmel védelmezem; az evangéliumi tudomány tisztaságának fenntartását, a gyülekezetek és iskolák szellemi és anyagi jólétét, békeségét és virágzását előmozdítani igyekszem; a debreczeni főiskola tudományos állapotára, jogainak fenntartására, javainak gyarapítására és szabályszerű kezelésére szorgalmasan felvigyázok; a bünt, hibát és rendetlenséget, minden félelem és kedvezés nélkül elhárítani és megfenyíttetni igyekszem; mindennemű hivatalos eljárásamat úgy intézem, amint azt az egyházkerület közjava s fennálló törvényeinek és végzéseinek kívánják Isten engem úgy segéljen!

Az eskü elhangzása után ismét eljenzés hangzott fel **Kiss Áron** püspök a szó p beszédben üdvözölte az új főgondnokot.

Kiss Áron után **Szabó János** esperes a következő beszédet intézte gróf **Dégenfeld**hez:

Mélyen tisztelt közgyűlés!

Meghallottuk az esküt, a mit most mi előttünk Méltóságod letett. Egy millió magyar református embernek nevében Istenől áldást és kegyelmet kérök, hogy azt a nagy fogadalmat, amelyre vállalkozott, teljesíthesse, a hivatal, melyet elfoglalt nagy, ily nagy népet, mint a mennyi ily egyházkerületben foglaltatik, vezetni a buza között tenyésző konkolyt kiirtani nagy dolog, kiváltképen, ha szétekin-tünk a különböző körülmények között lévő egyházmegeykebe egy ember alig láthat be, de sokan vagyunk itt, kik Méltóságod segítségére kívántunk lenni. Ezt a sok segítő társat úgy raktam össze, hogy a munkát együtt végezzük, szép, mert a jutalom egyedül a szívek szeretetében és tisztelődében él. Kiszemelte a gyülekezet maából azt, kit vezérőül óhajtott, nem késedelmesen, hanem egyszerre tisztelték meg és méltan haladjon az egyenes uton, mi meggyünk mellette és utána. Különben Méltóságod előtt szép nyomok vannak, ott van üdvözült bátyjának nyoma, töle aldozatkeszűséget, bátorságot tanulhat. Még van egy nagy első sorban, a ki a pártunkon felülemelkedik az egy igaz Isten dicsőségét hirdette midőn elnyomták, más országba ment s a mellett életét is feláldozta. Isten segítse Méltóságodat, hogy sok sikert érjenek. (Hosszas eljenzés.)

Szabó János esperes szavai után a főgondnok mondta el programbeszédét.

Gróf **Dégenfeld József** beszéde.

Főtiszteletű és méltóságos Püspök Főtiszteletű Egyházkerületi közgyűlés!

Miután a közgyűlés színe előtt a hivatalos esküt letettem, elfoglalom most már tisztelt közgyűlés állásomat (Eljenzés). Ezen legmagasztosabb legdiszesebb, állást, melyet ref vallásu világi férfiú valaha elérhet, melyet előttem annyian jelesen töltöttek be, amelyre az egyh. ker. túlnyomóinak többsége által választattam, méltán megvagyok hatva és meg

megbízható órállóként mindig résen lett, nehogy a sötét kornak irányzata ismét feléledjen. (Eljenzés.) Jól tudom Főt. Egyh. ker. közgyűlés mily nagy fontosságú feladatok várnak ránk a tanügy terén is első sorban nagy mértékben fogja igénybe venni tevékenységemet a debr. ev. ref. főiskola, ennek különösen anyagi ügye, a mely anyagi ügyek szellemi fejlődése alapjával is szolgálnak. Nagy mértékben veszik igénybe tevékenységemet a többi középiskolák valamint a még kevés számban levő felsőbb leány nevelő intézetek, mert csak így remélhetjük, hogy leányaink támaszai lesznek egyházunknak. A hol lehetséges a hol az anyagi eszközök nem hiányoznak, különös gondot akarok fordítani a népiskolák állapotjára is tanügyünk ezen ágának az állam vagy községek részére való átengedését ott tartom megengedhetőnek a hol az anyagi eszközök nem állanak rendelkezésünkre.

Ezekben kívántam Főt. egyh. ker. közgyűlés rövid szavakban vázolni azt, miképp fogom fel a rám ruházott fontos és diszes feladatot, most még jövőendő működésremre elnöktársamnak Püspök urnak az egyházmegegyeknek tanintézeteknek és hatóságoknak jó indulatú támogatását kérem, és kérem, hogy a bizalommal, melyre magam érdemessé tenné főtörökvésem leendő ezután is ajándékozzanak meg. (Hosszas eljenzés.)

Tiszta Kálmán: Remélem, hogy a gyűlés összes tagjainak helyesléssel találkozom, ha azt indítványozom, hogy a püspök ur, Szabó J. esperes ur és a főgondnok ur beszédei a jegyzőkönyvben megörökíttessenek. (Általános helyeslés.)

Ezután a főiskola oratoriumba vonult az egyházkerületi közgyűlés, hol a főiskolai kántus éneke után Szabó János békébanáti esperes tartott megható, az egyházi élet minden nyilvánulására kiterjedő remek emlékbeszédet b. e. Vallyi János elhunyt főgondnok felett, melyet lapunk holnapi számban kezdünk közölni egész terjedelmében. A kántus éneke zárta be az ünnepélyt.

A gyűlés újra meggyújtása után a kántus Dezső, a szatmári egyházmegegy gondnoka fejezte ki Szabó János esperesnek egy család, mint az egyházkerületi köszönetét s indítványozta, hogy a beszédet nyomassák ki és küldjék meg az egyházaknak. Általános helyesléssel fogadták.

A közgyűlési tagok számbavétele után Szabó János Boldizsár szatmári esperes bucsuját vették tudomásul, az ő utóda Biki Károly mutatta be magát a gyűlésnek.

Gr. Dégenfeld Gusztáv és K. Tóth Antal haláláról szóló jelentések után a küldöttségeket választották meg aztán a tan. és lelkész-képességi vizsgálatokról szóló jelentéseket vették tudomásul s néhány lényegtelen tárgyat intéztek el.

Az új főgondnok az egyházkerületi közgyűlés, valamint Debreczen és Hajdúvármegye törvényhatóságainak tiszteletére 350 terítékű bankettet adott, melynek menüje a következő volt: — Carfiol és csiga tészta, Tok és fogas Remoulade és tartarmártással, Bélszín a la Crém hasé pástétommal, Pulykasült compottal Borju sült vegyes salátával, Barackos pitte Juh és tehéntúrós csusza. — Fagylalt, Vegyes gyümölcs, Fekete kávé. — Asztali, Egri vörös, Bakator, Szamorodni Kovács féle, Ásványvizek.

A banketten az első toasztot a házi gazda mondta a királynak, utána Szabó János békébanáti esperes köszöntötte fél az új főgondnokot, Horthy István Kiss Áron püspököt, Kiss Áron püspök gr. Dégenfeld Józsefet, Wolafkai N. cz. püspök a felekezeti egyet, értésre emelt poharat Tiszta Kálmán a házára mondott toasztot. Beszéltek még: Marteny Lajos, Rácz Gyula, Sas Béla stb. A társaság lapunk zártakor (d. u. 4. óra) még a legjobb haagulatban együtt van.

A főiskolai gyorsírókör a mai főgondnok beiktatás alkalmából szép jelét adta életrevalóságának. Ugyanis e derék egyet tagjainak köszönhetjük, hogy az ott elhangzott beszédet mind denikét szó szerinti irányban közölhetjük, — miért is — reméljük, olvasóink tetszésével — úgy a magunk mint közönségünk köszönetét fejezzük ki.

Ujdonságok.

* Nyakatekert okoskodás. Ezzel a megtisztelő jellemzéssel bírálja a tegnapi városi közgyűlésről hozott tudósításban az a lap társunk a melyik minduntalan közleményeinek magas irodalmi színvonalával dicsekszik amaz ellenzéki bizottsági tag felszólalását a ki az elenvéleményük iránt tartozó tiszteletet és ildosságot sem szóval sem tólat soha sehol meg nem sértette. Az ilyen loyális bírálat egyben tagadhatatlanul igen kemény ítélet a melyre azonban minden elfogulatlan ember előtt éppen ez az egyenes eljárás érdemes.

* Hitelesítő közgyűlés. A tegnapi rendkívüli közgyűlés jegyzőkönyvét a mai egyházkerületi közgyűlés miatt még a tegnapi délután 5 órakor gróf Dégenfeld József főispán elnöklété alatt tartott közgyűlés hitelesítette.

* A városi tisztújítás. Mint a lapunk mai számában megjelent hirdetésből látható, a tegnapi közgyűlés után siettek azonnali kiírni a városnál 6 évre választandó és a választási határidő lejáratát folytán megürülő állásokra a pályázatot és pedig az új szervezeti szabályzatot még jóváhagyási záradékkal a sincslátva s az egész szabályzat ellen dr. Bakonyi Sámuel bizottsági tag fellebbezést jelentett be a tegnapi közgyűlésen.

* A novemberhavi rendes közgyűlési A f. havi rendes közgyűlésen a jövő évi költségvetés tárgyalásán kívül a városi tanácstól érte sülünk. A debreczeni 1331 sorszámu ház, az özvegy Kornhoffer Józsefné tulajdonához tartozó szőlőföld, a Dragota féle mester utcai 1246 sor számu ház megvétele, valamint a mester utcai csordásház eladása névszerinti szavazással szintén az 1896 évi november havi városi rendes közgyűlés alkalmával fog elhatározatni. A városi tanács.

Távirat.

A Komáromi ünnepontás.

Budapest, nov. 18. (A Debr. ered. táv.) A Klapka-szobor bizottság titkára kinyilatkoztatja, hogy sem az ácsarkályi temetőben meg nem koszorúzták az osztrák uhlánusok sírját, se sFrigyess kir. herceghez beadványt nem intéztek, hogy a katonák részt vehessenek a ünnepélyen.

KLAPKA GYÖRGY.

A komáromi Klapka-szobor leleplezésekor szavalt a szerző.

Viharban született ezikázó villámnak,
Lánexok csörgése közt szabadság kardjának.
Csattogó haragod fonséges hatalma
Vérrózsákat dobott a sötét viharba.

Piros vérrózsákat... fehér halottakat...
Széttört bilincseket... tatóngó sírokat...

1896. november 18. 16-ik napján elszállított 280 drb. 1896. évi nov. hó 17-ik napjára maradt készletben 5381 db. A hiótt sertés üzletirányzata — élénk.

Budapesti gabonátözsde.

nov. 17.

A készárúszlet hivatalos árjegyzései akövetkezők

Bursa	kilós	Ar 100 klg.	kilós	Ar 100 klg.
Bánsági	75	8.10	76	8.10-7.15
"	77	8.20	78	8.25-8.30
"	79	8.30	80	8.35-8.25
Tiszavidéki	75	8.15	76	8.20-8.4v
"	77	8.30	78	8.35-8.25
"	79	8.30	80	8.35-8.25
Pestvidéki	75	8.10	76	8.15-8.20
"	77	8.25	78	8.30-8.40
"	79	8.25	80	8.30-8.40
Fehérmegyei	75	8.10	76	8.15-8.25
"	77	8.15	78	8.30-8.40
"	79	8.15	80	8.30-8.40
Bácskai	75	7.90	76	7.95-8.05
"	77	8.05	78	8.15-8.25
"	79	8.05	80	8.15-8.25
Észak magy	75	—	76	—
"	77	—	78	—
"	79	—	80	—

	Min. hekt.-ben	Ar kilogram.
Rozs elsőrendű	70-72	6.65 6.70
" másodrendű	—	6.55 6.06
Árpa takarmánynak	60-62	4.00 4.30
" égetni való	62-64	5.10 5.30
" serfőzdei	64-66	6.50 8.—
Zab	39-41	0.45 6.—
Tengeri bánsági	—	4.25 4.30
" más nemű	—	4.15 4.20
Repcze bánsági	—	0.— 1.57
		10.25 10.—

VASUTI MENETREND.

1896. október hó 1-től.

(Egységes vasuti zóna-idő szerint.)

Debrecenből indul:

Budapest-felé	gyorsvonat	reggel	8 ó. 15 p.
Budapest-Nagyvárad-felé		délután	12 ó. 36 p.
"		délután	3 ó. 48 p.
"		este	10 ó. 31 p.
P-Ladány-Nagyvárad felé)		délután	3 ó. 48 p.
"		minden kedden déli	12 ó. p.
Csak P-Ladányig vegyes vonat		este	8 ó. 15 p.
Szatmár-M.-Sziget felé		délután	4 ó. 07 p.
Szatmár-M.-Sziget felé		este	8 ó. — p.
"		éjjel	3 ó. 05 p.
Csak Szatmárig		reggel	8 ó. 25 p.
Miskolcz-Kassa felé)		reggel	5 ó. 30 p.
Miskolcz-Kassa felé)		este	8 ó. 10 p.
Szerencs-S.-A.-U-Kassa felé d. u			4 ó. 02 p.
H-BöszörményB.-Szt-M felé máv-ról		reggel	5 ó. 28 p.
"		vásártérről	5 ó. 51 p.
"		máv-ról	délután 3 ó. 57 p.
"		vásártérről	4 ó. 10 p.
F-Abony felé máv-ról		reggel	4 ó. 42 p.
"		vásártérről	5 ó. — p.
Ohat-Köcs-Polgár felé máv-ról d. u.			4 ó. 12 p.
"		vásártérről d. u.	4 ó. 24 p.
Derecske-Nagy-Léta felé		8 ó. r. 35 p. és d. u.	4 ó. 17 p.

Debrecenbe érkezik.

Budapest-Nagyvárad felől		délután	3 ó. 47 p.
"		gyorsvonat este	7 ó. 09 p.
"		reggel	2 ó. 40 p.
N-Várad-P-Ladány		reggel	5 ó. 12 p.
M-Sziget-Szatmár felől		reggel	7 ó. 50 p.
"		délután	12 ó. 16 p.
"		este	10 ó. 16 p.
Csak P-Ladányról		reggel	7 ó. 40 p.
Csak Szatmárról		este	6 ó. 58 p.
Kassa-Miskolcz felől)		reggel	8 ó. 37 p.
Kassa-S.-A.-Ujhely-Szerencs felől		déli	12 ó. 21 p.
Kassa-Miskolcz felől)		este	7 ó. 50 p.
B-Sz-M-H.-Böször felől vásártérről		reggel	8 ó. 09 p.
"		máv-ra	8 ó. 17 p.
"		vásártérről	este 6 ó. 40 p.
"		máv-ra	este 6 ó. 49 p.
F-Abony felől vásártérről		délután	5 ó. 23 p.
"		máv-ról	5 ó. 32 p.
Ohat-Köcs-Polgár		vásártérről	reggel 7 ó. 50 p.
"		m. á. v. hoz	8 ó. — p.
Derecske-Nagy-Léta felől r. 7 ó. 25 p. d. u.			3 ó. 18 p.

Budapestről-Debrecenbe indul:

az este 7 ó. 09 p. ér.	gyors-vonat d. u.	2 ó. 15 p.
az éjjel 2 ó. 40 p.	Személy-vonat este	7 ó. 05 p.
az 2 ó. 40	sz. v. (Püspökladányig	
	gy. v. átszállással) este	9 ó. 15 p.

Budapestre érkezik:

reggel 8 ó. 40 p.	kor ind. gy. v. délután	1 ó. 50 p.
déli 12 ó. 36	sz. v. este	8 ó. 10 p.
este 10 ó. 31	reggel	5 ó. 45 p.

1) P-Ladánytól gyorsvonat.
2) Közvetlen kocsik Miskolczon át Budapestre.
3) Közvetlen kocsik Bp-ről Miskolczon át

Debreczeni Városi színház.

Folyó szám. 66.

Bérlet szám. 41.

Csütörtökön, 1896 évi november hó 19-én:

A nagy mama.

Eredeti vigjáték 3 felvonásban, írta: Csiky Gergely.

Pénteken, 1896 november 20-án bérletben:

Othello.

Tragedia 5 felvonásban, írta: Shakspeare.

Szabadalmazott jégsarkantyú!

Ezen roppant alkalmas és praktikus jégsarkantyúk minden más fölött előnyt érdemelnek, mert kicsiny és könnyűek, nem sértik meg a czipősarkot, nem kell őket levenni és használaton kívül teljesen láthatatlanok. Postautánvét vagy előreküldött 60 krajczárért bérmentve kaphatók:

ifj. Stanek C. A.-nál

Reichenbergben (Csehország.)

Kereskedőknek árengedmény.

UJ TALÁL MÁNY.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséggel tudatni, hogy

Miklós-utczával szemben

Piac- és Teleky-utca sarkán levő üzlethelyiségemben

egy egészen új találmányt

thea-főző gépet

állítottam fel, a hol mától kezdve folyton szolgálhatok

frissen és forróan theával.

1 csésze thea 10 kr.

rummal vagy a nélkül.

A fővárosban számtalan ilyen thea-főző gép található és ezen új találmány oly czélszerű és oly annyira kedvelt, hogy indítatva éreztem magamat Debreczenben is egy ilyen felállítani, és ez különösen a hideg téli évszakban valóságos jótétemény, ha 10 krért egy csésze forró theát kaphatni.

Számos látogatást kér, tisztelettel

KOLOSSA ÁDÁM.

Ranunkel H. és Fia

posztó és kézműáru nagykereskedésökbe

(Fő-utca 1711. sz. a,

megérkeztek a legújabb bel és külföldi

gyapju divatszövetek,

melyek igen jutányos áron adatnak el.

A múlt évről megmaradtak pedig gyári áron alulárusítatnak ki.

Ugyanott több rendbeli kényelmes lakás azonnal kiadó értekezhetni az üzletben.

